

*Medical officer in Tanzania**Een nacht, vijf doden*

Na mijn eerste dienst in Ndala Mission Hospital had ik het al door. Er sterven veel kinderen en volwassenen in dit ziekenhuis. Of het er te veel zijn, durfde ik toen niet te zeggen. Na tien maanden Ndala weet ik beter: te veel is relatief. Afgelopen nacht zijn er in mijn dienst vijf kinderen overleden. Laten we de gevallen eens bekijken.

De eerste patiënte had brandwonden op 50 procent van het lichaamsoppervlak, waarvan 40 procent derdegraads. Deze epilepsiepatiënt was twaalf dagen eerder opgenomen nadat zij in het vuur was gevallen. De behandeling bestond uit een ruim vochtbeleid, antibiotica, voeding, bloedtransfusie en de open-droogverpleegmethode die ideaal is voor Afrika. Drie keer is er een necrotomie gedaan en kreeg zij spalken om contracturen van haar ellebogen te voorkomen. Afgelopen nacht is zij overleden.

Doto, ook een patiënt met brandwonden - 27 procent van het lichaamsoppervlak met meest tweedegraads brandwonden. De wonden zagen er goed uit en werden behandeld met zilver-sulfaat. Na een adequate opvang was het kind stabiel. Na zeven dagen kreeg Doto echter diarree, maar was het kind volgens de moeder in staat te drinken en te eten. Bij onderzoek was Doto ook niet suf en niet gedehydrateerd. Afgelopen nacht is het kind plotseling gestorven, aldus de moeder en de dienstdoende nurse.

Johny werd in het ziekenhuis gebracht, een dag nadat hij thuis na een normale zwangerschap en bevalling was geboren. Reden van het ziekenhuisbezoek was dat de jongen niet in staat was aan de borst te drinken. Bij onderzoek bleek een evidente hydrocefalus en spina bifida. Hij werd opgenomen met de hoop en verwachting dat hij snel zou sterven. Johny werd behandeld met antibiotica en sondevoeding. Dit was vooral een behandeling voor de dokter en de familie. Deden we niets, dan werd de dokter voor moordenaar aangezien. Wel is de ouders verteld dat het niet goed lijkt met Johny en dat God in dit soort gevallen beslist, wat Hij vannacht ook deed.

Vijf uur vannacht stierf onze jonge dame van tien jaar: hartfalen, waarschijnlijk als gevolg van endocarditis. Ze werd behandeld met antibiotica, diuretica en antimalariamiddelen en was sinds twee dagen stabiel. Dachten we. De middag voor haar dood was ze weliswaar een beetje koortsig, maar ze voelde zich goed. En er werden klinisch ook geen veront-rustende zaken opgemerkt.

Happyness was een moeizaam geval. De twee jaar oude jongen woog maar 53 procent van het normaal te verwachten gewicht: een ondervoedingbehandeling dus. Het succes daarvan staat of valt bij de inbreng van de moeder. Zij is degene die de voeding moet geven, die de nurse moet roepen als er iets is. Volgens zijn moeder ging het altijd goed met Happyness. Sondevoeding was nooit nodig, hij dronk altijd dat wat hij moest drinken en speciale uitleg van de nurse was overbodig. De gevaarlijkste ouders. Hij is vanmorgen niet meer wakker geworden.

Vele zaken in dit Mission Hospital zijn Gods wil. Echter als er in mijn dienst vijf kinderen overlijden, dan denk ik: waarom? Wat heb ik gemist? Bij patiënten met brandwonden heb ik vaak twijfels over de

medisch-technische haalbaarheid van de behandeling in Ndala. Daarnaast laat de aandacht en de kennis van de ouders, verpleging en artsen vaak te wensen over. Voor de neonat geldt dat sommige zaken in het leven heel vervelend zijn, maar gewoon gebeuren. De casus hartfalen; wat had zij eigenlijk onder de leden? Had aanvullend onderzoek, wat hier niet kan, ons verder geholpen? De ondervoedingcasus is voor mij een voorbeeld dat de niet-medische zaken (vaak) veel meer invloed hebben op het

resultaat dan de behandeling. Het gaat dus om goed onderwijs, een betere opvoeding en versterking van de financiële draagkracht.

Te veel? Inderdaad; een te groot tekort aan geld en aan basale kennis over (op)voeding, ziekte en preventie. En met misschien te veel vertrouwen in Gods wil. ■

David van Schaik,
medical officer, Ndala Hospital in Tanzania

DE FOTO IS HELAAS
NIET BESCHIKBAAR
VOOR INTERNET

Niet-medische zaken hebben (vaak) veel meer invloed op het resultaat dan de behandeling.